

Posta postalá plátitá in
aprobárit Dir. Gen. PT

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 242 (1388) szám * Szombat, 1936 október 24

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Tatarescu miniszterelnök Belgrádból hazaérkezett

Bratianu Gheorghe a külügyi bizottság összehívására tett előterjesztést

Bucuresti. Saját tud. Tatarescu miniszterelnök pénteken érkezik vissza Belgrádból. A kormány tagjai jelen lesznek Sinaian a király elutazásakor. Az uralkodó távollétében az alkotmány szerint a királyi hatalmat a minisztertanács gyakorolja.

Bucuresti. Saját tud. Annak ellenére, hogy a parlament csak három hét múlva nyílik meg, máris összesen 33 interpellációt nyújtottak be a képviselőház elnökségéhez. Ezek között van

Bratianu Gh. interpellációja a külügyminiszterhez, amelyben követeli a parlament külügyi bizottságának összehívását, továbbá Constantinescu Bordeni interpellációja a cotroceni szerencsétlenség ügyében. Petrescu ezredes-képviselő interpellációja Stelescu meggyilkolásának kérdésében és még számos jelentős interpelláció, úgyhogy mozgalmas parlamenti ülésszakra van kilátás.

Román és cseh lapvélemények Krofta csehszlovák külügyminiszter nyilatkozata felől

Bucuresti. Saját tud. Az Universul különös elégtétellel fogadja Krofta csehszlovák külügyminiszter nyilatkozatát, amely arról szólott, hogy Csehszlovákia nem követi a belga példát, vagyis nem semlegesíti magát a francia katonai rendszertől.

— Ez a világos, pontos, őszinte és mindent felölelő nyilatkozat — írja az Universul — bizonyára el fogja hallgattatni az intrikákat és gyanúsításokat, amelyek az utóbbi időben úgy akarták feltüntetni Csehszlovákiát, hogy habozik külpolitikai tájékozódásaiban. Már határozottabban nem lehetett volna elítélni a valótlanságoknak és rágalomnak ezt a propagandáját, mely arra törekzik, hogy gyöngítse a békekedvelő államok arcvonalát, de különösen, hogy gyöngítse a kisantantot és a Franciaországgal való kapcsolatát. A csehszlovák külpolitikában Benes irányzata folytatódni fog. Szükséges volt, hogy a mai

zavaros időben Krofta nyilatkozata élesen megvilágítsa a kisantant politikáját, amely rendületlenül, a határok sérthetlenségén alapuló béke szolgálatában áll.

Prágából jelentik: A Venkov, Hodza miniszterelnök pártjának a lapja, Krofta beszédével kapcsolatban a következőket írja:

— Tény az, hogy a kisantant partnerek nem kötelesek megegyezni Csehszlovákiát német támadás esetén. A szövetségesektől eltávolodni nem kell, de nem szabad olyan egyoldalú kötelezettséget vállalni, amely egy bizonyos csoport, vagy világnézet hákllyá kényszerítene az országot. Háború esetén Franciaország nehezen jöhetne Csehszlovákia segítségére, az orosz szövetséges átvonulása pedig Románián keresztül nincs biztosítva. A szövetségi szerződéseket — mondja befejezőként a lap — ki kell egészíteni.

Félhivatalos magyarázat Tatarescu miniszterelnök belgrádi utjáról

Egy híres horvát szobrásszal tárgyal I. Károly és I. Ferdinánd román királyok szobra elkészítéséről

Belgrádból jelentik: Tatarescu miniszterelnök a pénteki napot is Belgrádban töltötte. Ebből arra következtetnek, hogy a miniszterelnök lemondott dalmáciai útitervéről. Csütörtökön Tatarescu látogatást tett a hadügyminisztériumban, majd Marik tábornok, hadügyminiszterrel együtt ebédelt az Avala-hegyen.

Tatarescu látogatását félhivatalos magyarázattal kísérik. Eszerint a román miniszterelnök azért jött Belgrádba, hogy tárgyaljon Mestrovics Iván híres horvát szobrászművész-szel, Tatarescu megkérte a szobrást, hogy Bucuresti számára készítsen el Románia első két királyának, I. Károlynak és I. Ferdinándnak szobrát. Mestrovics, félhivatalos jelentés szerint, elfogadta az ajánlatot és Tatarescuval együtt utazik Bucurestibe.

Tatarescu utazásához külföldi politikai körök azt a kombinációt fűzték, hogy Belgrád és Bucuresti követni akarja Belgium példáját. A belgrádi félhivatalos közlés ezt határozottan cáfolja s egyúttal hozzáteszi, hogy említett találgatásoknak semmi komoly alapjuk nincsen.

A félhivatalos Vreme ezzel kapcsolatban a következőket írja:

— Románia és Jugoszlávia semmiképpen sem szakít eddigi szövetségeivel. A két ország földrajzi helyzete kizárta teszi, hogy semlegességi politikát folytasson.

A cseh agrárpárt hivatalos lapja Csehszlovákia semlegesítését követeli

Prágából jelentik: A cseh agrárpárt lapja, a Venkov, csütörtöki vezércikkében azt követeli, hogy semlegesítsék Csehszlovákiát és bontsák fel a szövettel és Franciaországgal fennálló katonai szerződést.

A lap követelése annál feltűnőbb, mert az agrárpárt tudvalevően Hodza miniszterelnök pártja s a lap is szoros kapcsolatot tart fenn a miniszterelnökkel. A lap megállapítja, hogy Európában mindinkább nő az ellenszenv a bolsevizmus iránt.

Történelmi fontosságú pártgyűlés Biarritzban

Csütörtökön nagyfontosságú gyűlésezés kezdődött Biarritzban, déli Franciaországnak a világhírű tengeri furdőhelyén, hol különösen a pénzmágnások szoktak idegesillapító kurákat tartani. Most a francia polgári jólét és anyagiasság legnevezetesebb politikai szervezete, az úgynevezett „radikális szocialista” párt tartja ottan országos nagygyűlését. Ez a „radikális szocialista” párt nem a szocializmusban radikális, vagyis nem szocialistább még a szocialistánál is. Ellenben radikális (gyökeres) abban, hogy szakít a franciák vallásos memzeti hagyományával, s vallásilag közömbös, sőt egyházellenes irányba kívánja összefogni a tömegeket. A tömegek megnyerésére olyan jel-szavakat használ, melyek a dolgozó és küzdő néprétegek anyagi érdekeit hangoztatják, de egyúttal a tőkegyűjtés érdekeit is védik. Ennélfogva csak annyiban szocialisták, amennyiben ez a szocializmus kiegyenlítő hatása a tőke és munka érdekei között.

A „radikális” és a „szocialista” szavak tehát a párt elnevezésében mintegy átmeneti elhelyezkedést jelentenek. A francia társadalmi polgári rétegeinek a történelmi hagyományokból való „radikális” kiszakadását, s az alsóbb néposztályoknál valami népszerűség-keresést a „szocialis” kívánalmak hangoztatásával. Így inkább taktikai jelentőségű ennek a pártnak az eszmeköre, s nem valami nagy eszményekre törekvő. Arra mindenesetre alkalmas volt, hogy a középső és felső osztályu pénz-es elemeknek, gyáros és kereskedő foglalkozásuaknak, s a kispolgári tőkegyűjtők egészen széles társadalmi rétegeinek politikai szervezetet adjon, az ő állami érvényesülésüket fenntartsa, illetve az alsóbb társadalmi feltörésektől őket megvédje. A mult eszményei árán biztosítani a jelen jómódu polgári életét a jövő újabb rétegeinek a feltörése ellen: ez volt a radikális szocialista párt teljesítménye.

A legutóbbi választásokig meg is volt a francia belpolitikában a kétségtelen tulsúlya. Az idei májusi választások alkalmával azonban elveszítette azt a jelentőségét, hogy addig ő volt a parlament legnagyobb pártja. A mult parlamenti időszakban 160 tagja volt a képviselőházban, az idén ez a létszám 115-re esett alá. Viszont az ő terhére megnövekedtek a marxista pártok; a szociáldemokraták 145 képviselőt hoztak be a mult időszakbeli 96 helyett, a kommunisták pedig 72 képviselőt, mikor a mult parlamentben csak tizen voltak. A radikális szocialistáknak ez a hátracsúszása már akkor is gonddal töltötte el a párt vezetőit, s ez a gond azóta csak lényegesen megszaporodott. Ma már szinte tragikus sötétségekben látja a párt a maga helyzetét.

Az oka az, hogy a radikális szocialista párt felült annak a kommunisták által megszervezett világhangulati követelésnek, mely az úgynevezett „népfront”-ok létesítését kívánta. A radikális szocialista párt a vallástalan tömegeknél való népszerűségét féltette, ha nem áll bele ebbe a népfrontba. A népfront így a két marxista párton kívül a radikális szocialistákat is magában foglalja, s egyúttal a három párt a parlament többségét alkotja. Franciaország jelenlegi kormányzása ezen a többségen „nyugszik.” Ezt a nyugvást azonban csak igen kérdésesnek lehet venni, mert a népfront harmadik résztvevője, a kommunistapárt annyi ren-

détlenséget, annyi felfordulást és túlkövetelést hozott a belpolitikai életbe, hogy emiatt ott csak állandó nyugtalanság mutatkozik.

Viszont a kommunistáknak ezt a rosszkódását a népfrent-kormányoknak el kell tűrnie, mert ha nem elnéző irántuk, akkor kilépnek a kormánykoalícióból. Az ő hiányuk pedig megszüntetné a kormány parlamenti többségét. Tehát ezért a kormányon maradásért a radikális szociálistáknak is el kell tűrniük, hogy éppen az általuk védett gyárak és üzemek napokint sztrájkok, elfoglalások és hatalmaskodások színhelyei lesznek. El kell tűrniük, hogy a tőkésék eddig biztonságban látzó polgári élete mind nagyobb fenyegetés alá jutott, s a bolsevizmus jöttét várhatja.

A biarritzi radikális szocialista kongresszus ilyen körülmények között ült össze. A párt jobbszárnyát, mely a bolsevizálódást rosszulja, olyan nevezetes emberek vezetik, mint Cailiaux és Chautemps. Cailiaux-nak a „La République” című lapja, szenvedélyes harcot is folytat a népfrentbeli társak, a kommunisták ellen. Chautemps pedig nyíltan kimondotta egyik vidéki pártbizottsági ülésen, hogy a népfrentot föl kell bontani, s új választásokkal kell új kormánytöbbségről gondoskodni. A párt jobbszárnyán áll a párt díszelnöke és egykori vezére, Herriot is; de őt a díszelnökséggel nemaságra kárhoztatták.

A párt ügyvezető elnöke most Daladier, a népfrent-kormány hadügyminisztere és helyettes miniszterelnöke. Tulajdonképpen ő volt, aki a pártot a Népfrentba belekényszerítette. Most azonban neki is keserűséggel telt szavai vannak a Népfrent kommunistái miatt. A biarritzi gyűlés megnyitóján azt mondotta, hogy a Népfrent győzelme megszüntette a munkásszervezeteket, s ezt a szédület veszélyekkel telt helyzetet hozott Franciaországnak. Mindazonáltal Daladier még érvel az ellen, hogy új választások alá álljanak, vagyis a Népfrentot felbontás.

Jellemző, hogy a biarritzi gyűlés a radikális szociálisták botrányos veszekedésével kezdődött. A jelenlevők egyrésze fölemelt ököllel, a másik része nyílt kézzel üdvözölte az elnököt. Ebből kezdődött az összeveszés. Az öklök és a nyílt kezek különbségei mutatják, hogy a radikális szocialista párton belül tulajdonképpen már két párt áll egymással szemben. Tehát a nagy polgári párt kettészakadásával is lehet számolni. Lehet, hogy ideiglenesen valami rábeszélésekkel elhalasztják a szakadást, de az már útban van, s vele a Népfrent felbomlása is. A kommunizmus így falja föl a saját alkotását.

Franciaországban mindenesetre súlyos for-

dulatok előtt áll a helyzet. A polgári és a vörös világ között való választás döntő órájához közelednek. Hogy a radikális szocialista párt meg tudja-e védeni a polgári világot, az éppen azért kérdéses, mert ez a párt a történelmi hagyományokat eddigi pályafutása alatt földadta és megtagadta. Már pedig a polgári világ élete is tör-

ténelemből nőtt elő, s maga is gyűjtött már történelmi hagyományokat. Lehetséges, hogy a franciák radikális polgári pártja észreveszi ezt, s visszatér a történelmi hagyományok megbecsüléséhez. Így találkozni fog más polgári pártokkal és együtt megmenthetik Franciaországot a vöröslő végzetektől.

Uj világháború lehet a spanyolok ügye miatt?

A semlegességi bizottság döntő ülésben határoz a szovjet vádjairól. — Olaszország ellenvadjai

Londonból jelentik: A spanyol semlegességi bizottság pénteken összeül. Ez alkalommal döntésre kerülnek a szovjet vádjai Portugália, Olaszország és Németország ellen. Lehetséges, hogy a szovjet nem fogja magára nézve a döntést kedvezőnek venni.

Londonban tulnyomó az a felfogás, hogy amennyiben Szovjet-Oroszország otthagyja a bizottságot és leplezetlenül a madridi kormány mellé áll, számítani kell az új világháború kitörésével. Ugyanis bizonyosra vehető, hogy az orosz lépéssel szemben a fasiszta államok nyomban a burgeois kormány mellé állnak és így elkerülhetlenné válik a két világszemlélet összeütközése.

Grandi olasz nagykövet csütörtökön este átnyújtotta a spanyol semlegességi bizottság elnökének az olasz kormány válaszát. Ez a leghatározottabban visszautasítja a szovjetkormányt az azt a vádaskodását, hogy Olaszország megszegte

a semlegességi egyezményt és megerősíti Grandinak a bizottság előző ülésén elmondott beszédét. Egyidejűleg Grandi másikjegyzéket is nyújtott át, amely ellenvadásokat emel a szovjetkormány ellen.

A már korábban benyújtott német válaszigyzék többek között a következő határozott vádakat emeli a szovjet ellen:

1. Szeptember 12-én egy vonat érkezett Barcelonából Madridba hatvan orosz gyártmányú légelhárító ágyúval.

2. Október 16-án egy orosz gőzös Cartagenában ötven orosz harciokost és a kezeléséhez szükséges kilencvennégy főnyi személyzetet szállított partra.

Portugália válaszáat külön repülőgép vitta pénteken délelőtt Londonba.

A bizottság délután megnyíló ülése viharosnak ígérkezik.

Időszerű fontos könyv!

Dr. **BUCSÁNYI GYULA**, egészségügyi tanácsos, főorvos, a természetes élet- és gyógy mód előharcosának tollából:

Természetes gyógy mód és természetes táplálkozás

Ara 145 lel.

Kapható kiadóhivatalunkban, Oradea, Str. Reg. Carol 5. Vidékieknek portóval 155 leleért szállítjuk. Utánvéttel 25 lelel drágább.

Most van a legjobb alkalom testünk természetes megfiatalítására

A FAVÁGOK

IRTA: TARTALLY ILONA

Pista és Bandi már napok óta fát vágnak nálunk. Pista hatalmas szál ember, fiatal és erős, szép magyar arca vidám, az egész emberen semmi jele annak, hogy ő is egy a sok közül, aki emberfeletti erővel szerez betevő falatot a családjának. Bandi még fiatalabb, mokány, vállas s ugyancsak vidám. Pedig ő még szegényebb, mint Pista, mert neki háza sincs, árendában lakik. Tehát a küzdelme is nagyobb.

Elnézem őket kistávolból. Szép férfi-arcuk bronzrosra ég a nagy igekezetben, kezük inai láthatólag duzzadnak, egész testük nekifeszül a munkának s a szálfák engedelmesen sorjázódnak ölbe, pontos méret szerint. A koratavaszi nap süt rájuk, nem fájnak a kis újjasban, inkább melegük van. Közben dohányoznak egy-egy lopott peroben, fűtyölnek, dűdólnak, mikor mi esik jól munka közben.

Es beszélgetnek.

Többnyire a családról esik szó.

Bandi bár csak huszonhét éves, de már három kis családja van.

— Jány mind — mondja ki elszántan. — De azért én nem ártok miattok az asszonynak. Micsinájjak? Tehet-e arrul az asszony? Hámos Péter megverte a feleségét a második jány miatt... A bolond.

— Hászén-hát... szó, ami szó... — partolja meg a távollévő Pétert Pista — nagy méreg is lehet az! Jány után megint jány, oszt, mint nektek is például, még megint csak jány. Ha nem oka is az asszony... akkutyafáját! Leg-

közlebb van, azért issza a levit! Okára kell lenni minden hibának, hát nem csudálom, ha mérgibe az asszonyt vette elő. Nekem fiam van! — vágta ki büszkén. — Egy fiam.

— A középsőt szeretem leginkább — fűzi a szót tündöve Bandi, mintha nem is hallotta volna a másik kemény szavait, — mert „kegyetlenül” kedves az a csepp. Ennivaló az a gyűszűnyi szája, ahogy szóba fog. Selypít oszt úgy hízeleg. Ha este haza megyek, ojjan jól érzek. A két kis karját a nyakamra fonja és csak csókol az édes. Csak úgy csuppan!

— Osztán... minek neked az a sok puja? — teszi fel a kérdést Pista lenéző-formán. — Három, mán most is három! Mennyi lehet még? Hány éves az asszony?

— Huszonnégy.

— Huszonnégy? És mán is három gyerek?

Ott az alsó soron pedig csak arravaló a puja, hogy rosszat tanujjon. Fajtalan szókat. Lopni. Minden nincstelennek egy kotlóájával van, mint a csirke.

— A szülőtől függ. Ha jó a szülő, jó a gyerek is.

— A fődühözragadtja nem is lehet jó...

— Már miért ne? — védelmezi Bandi a szegényeket. — Hátosztán neked nem lesz több? — kérdezi aztán s furesza szorongással várja a feleletet.

— Talán... — mondja Pista kényszere-

detten.

— Nahát.

— Hát igen... Lesz még egy, osztán elég is.

— Vajjon? — kételkedik Bandi.

— Hát mit gondolsz? Csak a gazdagoknak szabad, hogy csak egy legyen?

— Az az ü bajok — felelt Bandi nyugodtan, meggyőződéssel.

— Az ü bajok? Bajok nekik fenét! Egyre marad a vagyon! Nem megszgyeznek.

— Pusztul ám a fajtajok. Meg osztán az enyém nem megszgyezik, ha tíz lesz se, mert nincs mibe. De annyi feles földet kapok majd, ha lesz aki dógozzon, amennyi csak kell.

Pista felnézett. Megköpte a markát, igazgatta a fát, mérte hol erre, hol arra hajtogatva a fejét, mintha semmi mással nem törődne. Nagysokára felelte:

— Hátosztán? Talán kár, ha pusztul?!...

Bandi egy nagy tönkkel bajlódik éppen, de megfordította a lapos oldalára és belevágta a fejszét. Pista szemben vele nyomon belevágott, de hasztalan tette, nem repedt a fa. Meg se moccant.

— Göres van benne, — állapította meg nyugodtan Bandi.

— Göres! — mérgelődött Pista, — hogy a penész enné meg.

Es megint csak belevágtak felváltva. Nem szóltak, csak nekiveresedve, izzadva, minden erővel dolgoztak. Egyszer aztán nagyot recscent a makacs fa. Idomtalan két alakra vált szét, de kettőben volt végre.

Megálltak és törülgették homlokukat.

— Hát ez kutya-nehéz vót! — mondja Pista fejcsóválva.

— Az! De ingyen nem aggyák a pénzt, — állapította meg Bandi bölcsen.

— De nem ám!

— Malacot akarok venni belőle. Ebből a munkából. A puja szereti a szalonnát. Különösen a középső... Háromnak sok kell.

— Na látod! Csakhogy magud is beisme-

Megoldódott a bolgár kormányválság

Két Czankov-párti miniszter kilépett a kormányból

Szófiából jelentik: Csütörtökön este véget ért a kormányválság. Boris király úgy döntött, hogy egyelőre fenntartja a tekintély-kormány rendszerét és nem írja ki az új választásokat. A két Czankov-párti miniszter: *Bozsuharov* közlekedési és *Miriakov* közoktatásügyi miniszter, a király döntése után beadta lemondását. Ők voltak ugyanis azok, akik a választások azonnali kiírását követelték. Helyükbe az uralkodó két pártonkívüli személyiséget nevez ki.

A német sajtó Litvinov európai politikájáról

Ellenvád a spanyol ügyekbe való orosz beavatkozásról

Berlinből jelentik: A *Völkischer Beobachter* a Litvinov ellen indult moszkvai eljárással foglalkozik, a következőket írja:

— Litvinovnak a Kremlben tartott legutóbbi beszámolóját kiegészíthetjük azzal a tanúságtétellel, hogy Litvinovnak és diplomáciai embereinek a benemavatkozás kérdésében tett előretörése lényegesen hozzájárul az európai helyzet tisztázásához, de a bolsevista politika leleplezéséhez is. A semlegességi bizottságban lefolyt vita és a semlegességben érdekelt államok kormányainak jegyzékai bebizonyították, hogy Moszkva sohasem tartotta be a semlegességi megállapodást.

A *Deutsche Allgemeine Zeitung* megállapítja, hogy Moszkva hamisan vádaskodott más államok ellen a spanyol polgárháborúval kapcsolatban. Ellenben a vádaskodó maga volt az, aki naponkint a legnagyobb nyíltsággal sértette meg a benemavatkozás elvét, sőt Stalin egész nyíltan foglal állást a madridi vörös kormány mellett.

Gépfegyvertöltényeket loptak Franciaországban. Aix-en-Provenceból jelentik: A Fortin-laktanyában nagyarányú lőszerlopást fedeztek fel. 60 láda gépfegyvertöltény tűnt el, körülbelül egy tonna súlyban. A megindított nyomozás még nem vezetett eredményre. Nem nehéz kitalálni, hogy kik lopták el és hogy hova küldték.

réssel vagy. Mégis csak okosabbak a gazdagok! Nagy a vagyon, oszt egynek adnak enni belőle. Adhatnak pástétomot is.

— Hallod-e te Pista! Oszd a lelkiüdvösség, az semmi? Azt hiszed, nem látom én az ü bájokat? Az én házamba nem kell orvos, aligha eccer egy évbe. A Hajagos Nagy István egykéjének még a cukros mandola is keserű! Ojjan az istenadta, mint aki-be egy szál bél van s az is száraz. Vagy ott a Felvégen a nagy házba, a díványos, tükrös, pádimentomos szobába' sántít a kistasszony. A Kopasz Kovács Péter jánya. Megficamodott a bokája, azóta mind nehezebben jár. Hej, de bevette magát abba a házba a bálna! A többi gyerek hejlett, uké lett vóna, bámatköltyek csintalankodnak körülöttük és rágják a szívüket az egyetlen jánybaja miatt. Fel-emésztett már ott az orvos meg az orvosság hat pujára való köcséget is és felemészta a bálna hat pujára való gondot.

Pista megállt, leeresztette a fejszét. Nézett hangtalan maga elé. Azután nagyon fontolgatva, komolyan mondta:

— Van valami igazad... belátom... igazad van. Dehát... még se kell nekem több a kettőnél — vetette fel a fejét dacosan. — Csak aggya meg az Isten ezt a másodikát is, aki lesz...

— A tí dógatok. Mink... Julisommal másképp érünk. Fijatalok vagyunk, erősek és szeretjük egymást. Nekünk annyit lesz, amennyit az Isten ad...

Eppen megkondult a déli harangszó. A két munkás levette nyúltes sapkáját és keresztet vetett.

Imádkoztak. Mire Bandi befejezte az imádságot, már jött a felesége. Kézen vezette a „középsőt”. A

Takarékosan és gyorsan tisztít a VIM!

VIM kiadós — egy kevés elegendő nagy felületek tisztítására. És milyen gyorsan megy ez — mert VIM oldja a piszkot.

Kiméletesen tisztít mindent: asztalokat, számolyt és székeket, kópadlót, fürdőket, mosópadot, kanalat és tálakat!

De kell, hogy a valódi VIM legyen!

A berlini olasz—német tanácskozások harmadik napja

Francia—német kiegyezést terveznek olasz és angol biztosítással

Berlinből jelentik: Ciano olasz külügyminiszter csütörtök délelőtt egy órán át tanácskozott Neurath birodalmi külügyminiszterrel. A tanácskozáson szakértők nem voltak jelen. Mint az olasz *Stefani*-hírszolgálati iroda jelenti, a két külügyminiszter eszmecseréje szívélyes légkörben folyt le. A két államférfi fel-fogása mindenben azonos volt.

Délben Göring, porosz miniszterelnök ebédet adott Ciano gróf tiszteletére. Az ebéd folyamán a két politikus hosszabb eszmecserét folytatott. Este az olasz nagykövetségen a külügyminiszter tiszteletére fogadóestét rendeztek, amelyen többszázan jelentek meg. A német kormányt itt *Blomberg* hadügyminiszter, *Neurath* külügyminiszter, *Hess*, a vezér helyettese és *Schacht* birodalmi bankelnök képviselte. Ez alkalommal Ciano Németország több vezető személyiségével tanácskozott.

A burgosi kormány elismerése és a Dunamedencében való érdekkör megosztása is a tanácskozások napirendjén

Berlinből jelentik: Hír szerint a berlini tanácskozások a következő pontokra vonatkoznak:

1. Nem kötnek katonai szövetséget és semmiféle szerződést.
2. Berlin és Róma elismeri a burgosi kormányt.

3. Olaszország támogatja a német javaslatot, hogy kössenek kétoldalu francia-német egyezményt, amelyet Olaszország és Anglia biztosítana.

4. A két ország kölcsönösen támogatja egymást a Népszövetség megreformálására irányuló kívánalmaiban.

5. Olaszország támogatja Németországnak azt az álláspontját, hogy a locarnói egyezmény továbbra is csak a nyugati államokra vonatkozik s Oroszországot ne vonják bele abba és általában Európa keletére nézve zárjanak ki minden beavatkozást.

6. A két ország megegyezik a Duna-medencében való gazdasági térfoglalás tekintetében.

E pillanatban nincs szó arról, hogy Németország elismerje az etiópiai olasz birodalmat.

Azt is mondják, hogy Ciano kedden beszédet mond, melyben a nemzetközi közvéleményhez fordul.

kis lány tenyérnyi motyót hozott a karján.
— Ez isz a magáé — nyujtotta apja felé kedvesen.

Kenyér volt benne. Az apja lehajolt a kislányhoz s az megölelte, megcsókolta őt.

— Az én asszonyom nem jön még? — nyugtalanzkodott Pista.

— Nem bíz — mondja Bandiné — magának az ánya hozza el az ebédet. Lázás a kis fiú... talán a járvány... a torokgyík...

Pista megsápad s megáll kezében a fejsze. Elmered pillanatra, azután nagy lendülettel ledobja a fejszét s mint aki ész nélkül van, rohan hazafelé, faképnél hagyva társát.

Bandi utána néz, mialatt a felesége kibontja a kasornya görcsét, hogy szabaddá tegye a szilkét, melyben a finom illatú, párolgó étel van.

— Most osztán begyult — mondja Bandi inkább magának s magyarázatul hozzá teszi:

— Mert azt mondta, hogy nekik elég ez az egy, meg aki lesz. Elég a gyerekből kettő... Most már osztán... a jó Isten őrizze meg... csak gyerek nélkül ne maraggyanak...

— Szegények... — sópánkodott az asszony fejbólogatva.

— Gyere csak ide, te kis görcs! — intette magához a kis lányt Bandi s az ő arcára is kiült a sajnálkozás. De nem szólt többet róla. Letette a fejszét, ölbe vette a „középsőt”, illendően eltéregelve kis kopott szoknyácskáját a csupasz térde körül. Mikor jól eligazodott, belemerítette az ételbe a kanalat.

— Együnk, szentem — mondta — tartson meg az Isten benneteket. Nem adnék én közületek egyet sem. A viláért sem.

Es az első merítést a kislány szájába adta.

A kormány birói eljárást indított a besarabiai ortodox metropolita ellen

Az egyházi vagyonok vétkes kezelésével vádolják a főpapot

Bucuresti. Saját tud. A vallásügyi minisztérium jogügyi osztálya a következőket állapítja meg a Gurie metropolita ellen rég folyó vizsgálat eredményeként:

Gurie metropolita az egyházmegye erdőit és azok pénzalapjait kénye-kedve szerinte kezelte, ami által 1924—34 években 6 millió 300 ezer lejtel károsította meg az egyházmegyét. Visszaélve helyzetével, 500.000 lei kölcsönt erőszakolt ki a harjaci monostortól, holott ennek már 410.000 lejtel tartozott, s ezáltal a monostor 800.000 lei készpénzzel és 1.470.000 lei értékű kisajátítási kötvénnyel károsodott, amit el kellett, hogy adjon a Banca Nationalának, hogy a kölcsönösszegeket kifizethesse.

1925-től máig jogtalanul szedte be a har-

jaci monostor jövedelmének egyharmadát. Jogtalanul saját hasznára, saját kezelésébe vette a metropolita két chisenevi ingatlanát, ami 5 millió lei ér. Azért a jogügyi bizottság javasolja: Gurie azonnali felfüggesztését, a legfőbb bíróság elé küldését és intézkedéseket a hártérítés biztosítására.

A kultuszminiszter a Gurie metropolita ellen elrendelt vizsgálat eredményeként ma fogja aláírni a rendelkezést, amelynek értelmében a besarabiai egyházfőt, a legfőbb bíróság elé állítják. Guriet kötelezték, hogy a per eldőléig ne lakják székhelyén, hanem kolostorba vonuljon vissza.

A Semmitőlsek egyesített tanácsban fogja tárgyalni az ügyét. Helyettesét a Szent Szinódussal egyetértőleg fogja kinevezni a miniszter.

A cseh korona további aláértékelését híresztelik

Prágából jelentik: A cseh pénzügyi köröket rendkívül erősen nyugtalanítja az a hír, hogy a csehekronát ismét alá kell értékelni, mert az a legutóbbi színvonal, amelyen állandósítani akarták, az időközben bekövetkezett események miatt már meghaladott álláspont. Az új elhatározásra az adott okot, hogy a Csehország közeli bolsevizálásától való félelem hatása alatt mintegy 2 millió angol font külföldi tőke hagyta el az országot.

A munkaügyi minisztérium legújabb rendelete pontosan szabályozza: mely iparosoknak kell szakvizsgát tenniük

A rendelet a törvény intézkedéseit veszi alapul

Az a súlyos aggodalom, amelyben az ország egész iparostársadalma él, egy legújabb kelt munkaügyi miniszteri rendelet folytán, el fog oszlani. Az eddigi rendeletek szerint minden iparosnak egyaránt képesítési vizsgára kellett volna jelentkeznie s a vizsgával szemben nemcsak idegeskedés, de érthető félelem is erőt vett az iparosok és munkások sokaságán.

Most végre egy új miniszteri rendelet teljesen tiszta képet teremt a képesítési vizsgákra való jelentkezésekről és csupán azokra vonatkozik, akik nem törvényes keretek között szereztek meg munkakönyvüket, vagy iparrendélyüket.

A miniszteri rendelet szerint, „azok, akik mesterségüket, mint tanoncok a törvényes formákon belül, azaz rendes és beiktatott inaszerződéssel, valamint a tanonciskola eredményes elvégzésével tanulták meg, ha továbbiak során igazolják, hogy mesterségükben képzett szakemberek, felmentetnek a képesítési vizsgák alól és részükre hivatalból fogják kiadni a munkavagy a mesterkönyveket s az esetleges iparrendélyüket.”

A miniszter rendelete tehát a többéves multtal s gyakorlattal, rendes munkakönyvvel és iparrendéllyel bíró szakképzett iparosokat felmenti a képesítési vizsga alól. Ezt különben a törvény maga is a leghatározottabban kimondja.

Clonda, oradeai munkaügyi inspektor, aki a miniszter rendeletét közölte a lapokkal, kijelentette, hogy ezek az enyhítések természetesen következtek be, hiszen a törvénynek is az volt a célja, hogy a jövőben csakis szakképzett és több évi gyakorlattal bíró iparosok dolgozhassanak.

Föbelőtte magát Urmánczy Nándor magyar képviselő a képviselőház folyosóján

Urmánczy a kórházban visszanyerte eszméletét. — Remény van felgyógyulásához, de félszemét elveszti. — Az öngyilkosság oka idegösszeroppanás

Budapestről jelentik: A képviselőház folyosóján csütörtökön délután, Bethlen István gróf beszéde alatt megdöbbenést keltő öngyilkossági kísérlet történt.

Bethlen beszéde után, amikor a képviselők a folyosóra tódultak, a jobboldali folyosó egyik ablaka előtt Urmánczy Nándor revolvért rántott és föbelőtte magát. A gyorsan előhívott mentők a Bakay klinikára szállították.

Az esti órákban Urmánczy a klinikán visszanyerte eszméletét.

Megállapították, hogy a golyó 6/35-ös Browningból származik, amely a jobboldali koponyán át hatolt be s a bal nyakszirten megakadt. Közvetlen veszély nincs, de az ilyen esetekben a helyzet hirtelen megváltozhat. A lehetőség megvan a felgyógyulásra, de jobb szeméviágát feltétlenül elveszti és agydefektusa is maradhat.

EGY PAP UJSÁGÍRÓ FELOLDOTTA URMÁNCZYT

Urmánczy öngyilkossága után néhány perccel még a képviselőház folyosóján eszméletére tért s Kéry Dező római katolikus pap-újságíró feloldozta.

Urmánczy Nándor három cikluson át képviselte a magyar parlamentben a szászrégeni kerületet 48-as programmal, egészen 1918-ig. A háború alatt nagy feltűnést keltett, hogy a parlamentben szóváltotta a magyar katonákat ért sérelmet. Gazdag földbirtokos volt Ardealban, de birtokát kisajátították.

Abban a pillanatban, amikor a revolver Urmánczy kezében eldőrdült, Eckhardt Tibor így kiáltott fel:

— Többmillió optánkövetelése volt!

KRANE ANNA
Magna Peccatrix
(Bűnbánó Magdolna legendája).
REGÉNY
Fordította: IJJAS ANTAL
Ara füze 110
„ kötve 135 és 5 lei portó.
Kapható könyvosztályunknál

Közvetlen az öngyilkosság előtt Urmánczy Konkoly-Thege képviselővel beszélgetett. A képviselő megkérdezte, miért olyan lehangolt.

Urmánczy választol valamit s a következő pillanatban eldőrdült a revolver.

MI VOLT AZ ÖNGYILKOSSÁG OKA?

A Bakay-klinikán a késő éjszakai órákban kapott felvilágosítás szerint Urmánczy Nándor állapota súlyos és életveszélyes.

Az öngyilkos családjánál nyert értesülés szerint Urmánczynek semmi anyagi gondja nem volt. Az utóbbi időben nagyon elkedvetlenedett és többször kijelentette, hogy nem bírja már sokáig. Az öngyilkosság okát tehát csak idegösszeroppanásban lehet keresni.

Pénteken déli 1 órakor jelentik Budapestről: Urmánczy Nándor állapota az éjszaka folyamán pereről-percre változott. A péntek déli órában a Bakay-klinikán kijelentették, hogy a beteg eszméletlenül tekszik, állapota életveszélyes. Operálásról szó sem lehet, mert — mint orvosa megállapította — ez az eset nem operálásra való.

Az állásnélkül maradt autóbusz alkalmazottak megtámadták s összezuzták Bucuresti utcáján az autóbuszokat

A villamostársaság száz alkalmazottait nem vett át a maganautóbusz-társaságtól

Bucuresti. Saját tud. Egymást érik Bucurestiben az incidensek a maganautóbuszjáratok megszüntetése miatt. A villamostársaság autóbuszainak tökéletlen forgalomlebonnyolítása és a majdnem kétszeres viteldíjak miatt a külvárosok szegény lakossága valóságos forrongásban van. A villamostársaság új autóbuszainak sofőrjei és díjbeszedői állandó sértegetéseket kénytelenek elszenvedni. Tegnep este függesztették ki az egyik villamoskoosiszin kapujára azoknak az alkalmazottaknak a névsorát, akiket átvett a városi villamostársaság. Mintegy 100 kimaradt díjbeszedő és kocsivezető tünte-

tésre határozta el magát. Több villamost és autóbust megrohantak és bevették az ablakait. Két autóbust feltartóztattak és miután leszállították az utasokat, összezuzták az autóbuszokat.

Egy harmadik autóbusz sofőrjét kődobás érte, úgyhogy elvesztette eszméletét. Az így vezető nélküli maradt autóbusz szörnyű pánikot idézett elő az utcán s végül belerohant egy pénzügyigazgatósági képkocsiba, amelynek sofőrjét súlyosan megsebesítette. Husztagu rendőrökönitmény vonult ki a tüntetők ellen, s négyet közülük sikerült letartóztatnia.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye
Oradea, Strada Regele Carol II. 5.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Heltétlenül: Egész évre 800, félévre 400
negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉDI GYÖRGY**
Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örvényelünk meg és nem adunk vissza.
Csak a választásbélyeges magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Gyenge légáramlás. Helyenkint kisebb eső, reggel köd. A hőmérséklet tovább emelkedik.

Zürichi zárlat. Párizs 20.24, London 21.27 háromnegyed, Newyork 435.25, Brüsszel 73.27 fél, Milánó 22.92 fél, Amszterdam 234.75, Berlin 175, Bécs — schilling 75, Prága 15.40, Varsó 81.80, Belgrád 10.00, Bucuresti 325.

BRASOVBAN LESZ AZ 1937. ÉVI KATOLIKUS NAGYGYÜLÉS. Brasovból jelentik: A tg.-muresi katolikus nagygyűlés határozata szerint az 1937. évi nagygyűlést Brasovban tartják meg. *Bálint József*, népszövetségi igazgató most Brasovban felkereste dr. *Péter Antal* apátplébánost és az egyházközség vezetőjét, akikkel közösen megállapították a nagygyűlés időpontját s a szükséges előmunkálatok tervét. A nagygyűlés *Péter* és *Pál* napján lesz és ugyanakkor ünnepli a brasovi róm. kat. főgimnázium százéves jubileumát.

A francia szenátus alelnökét szélhűtés érte. Párizsból jelentik: *Harvey Maurice*-ot, a francia szenátus elnökét, szélhűtés érte. Orvosai aggasztónak tartják állapotát.

ÖRJÖNG A SZOVJET. Vatikánvárosból jelentik: Az *Osservatore Romano* legújabb száma cikket közöl Szovjet-Oroszország jelenlegi vallási állapotáról. Megemlíti az írás, hogy miután az utóbbi időben különösen a falvak népe tömegesen látogatta a templomokat, a szovjet-kormány elhatározta a jövő 1937. évre valamennyi templom lerombolását. Ismétljük, ezt a hírt a Szentek félhivatalosa közli, amely a szovjetnek ezt az elhatározását az örület legfelső fokának minősíti.

Haldoklik Kosztolányi Dezső. Budapestről jelentik: *Kosztolányi Dezső*, az országos-hírű költő állapotában az utóbbi napokban oly nagyarányú rosszabbodás következett be, hogy az orvosok lemondtak életéről. A reménytelen állapotban lévő költőt, aki eddig a János-szanaszatóriumban feküdt, csütörtökön lakására szállították. *Kosztolányi* a jelek szerint utolsó óráit éli.

SIKERESEN VIZSGÁZTAK A TARGUSÁCUESI RÓMAI KATOLIKUS GAZDASÁGI ISKOLA NÖVENDEKEI. Sajtó tud. Tg.-Săucești csak az elmúlt év folyamán nyitott meg a gazdasági iskola, melynek első éves növendékei most tették le a gyakorlati vizsgát. A vizsgán *Negrutiu* miniszteri tanácsos elnököt és hogy a növendékek tudásával meg volt elégedve, annak bizonyossága, hogy valamennyi növendék átment a vizsgán. Az új tanévre háromszor annyi növendék iratkozott be, mint amennyi az elmúlt évben volt.

Csang-Kai-Sek fia Németországban tanul. Sanghaiból jelentik: *Csang-Kai-Sek* tábornagy fia Németországba utazott, ahol katonai tanulmányait fogja folytatni.

MEGHALT DÓZSA ENDRENÉ. Clujról jelentik: *Dózsa Endre*, Cluj megye volt alispánjának, a neves magyar írónak felesége, csiksomlyói *Csiky Jolán*, akivel ötven évet élt át boldog házasságban, életének hetvenedik évében hosszas és súlyos szenvedés után meghalt. *Dózsa Endre*né férjének előkelő társadalmi állásához méltóan a békevilágban nagy szerepet játszott a város társadalmi életében és mindennél nagyobb rokonszenvnek örvendett. Halálát férjén kívül gyermekei: *Ugron Jenőné*, született *Dózsa Judit*, *Dózsa Andor*, unokái, valamint széles és nagykiterjedésű rokonság gyászolja. Az elhunyt urasszonyt pénteken délután négy órakor temették a köztemető halottas kápolnájából a római katolikus egyház szertartása szerint a lutheránus temetőben levő családi sírba.

PACHA PÜSPÖKÖT NOVEMBER 8-ÁN VÁLASZTJA MEG MIROTFELD KÖZSÉG DISZPOLGÁRÁVA. Timisoara. Sajtó tud. Jelentették, hogy *Moriffelden* a községbeli német telepítés százötvenedik évfordulóját készülnek megülni. A jubileumi ünnepséget november 7-én és 8-án tartják meg. Az utóbbi napon, amikor a község jubileumi diszülését is tartja, választják meg *Pacha Ágoston* dr. megyéspüspököt, a község szülöttjét, diszpolgárrá. A jubileumi ünnepség védnökségét egyébként *Pacha* dr. megyéspüspök, *Nistor Dimitrie* dr. prefektus és *Kräuter Ferenc* dr. képviselő vállalták. A rendezőbizottság élén *Pintér András* plébános áll.

BRASOVBAN IS LESZ AUTOMATA TELEFON KÖZPONT. Sajtó tud. Az automata telefonközpont részére a telefontársaság megvásárolta a város központjában a *Suciu-palotát*. Ennek helyére fogják felépíteni a nyáron az automataközpont épületét.

KÉT MAGYAR TISZTVEISELŐT VISSZAHELYEZETT ÁLLÁSÁBA A KÖZIGAZGATÁSI BIROSÁG. Clujról jelentik: *Balázs János* huedini, *Hadfaludy Ilona* hidai járásbíró-sági tisztviselők és *Molnár Béla* cluj-i telekkönyvi aligazgató, bár sikeresen vizsgáztak a román nyelvből. 1935 április elsején végkielégítés és nyugdíj nélkül elbocsájtottak állásukból. A cluj-i ítélőtábla mellett működő közigazgatási bírósághoz fordultak, amely csütörtökön egyöntetű ítéletkorralával *Balászt* és *Hadfaludy Ionát* visszahelyezte állásába, *Molnár Béla* ügyének tárgyalását pedig január 14-re halasztotta, amikorre be kell szereznie véglegesítési bizonyítványát. Az állam ügyvédje a két ítéletet megfellebbezte s így még hosszú idő fog eltelni, míg állásukat visszakaphatják.

A CUZA-PÁRT Tüntető nagygyűlést tart Bucurestiben. Sajtó tud. A Nemzeti Keresztény Párt Bucuresti tüntető nagygyűlése nov.-mber 8-án lesz. A baloldali lapok támadják a kormányt, amiért 2000 vagont bocsátott a párt rendelkezésére a vidékiek Bucurestibe szállítására.

A FRANCIAORSZÁGI ZSINAGOGÁKBAN A SPANYOL VALLÁSÜLDÖZÉS ÁLDOZATAIÉRT IMÁDKOZNAK. Fribourgból jelentik: A svájci katolikus hírlaptudósító *iroda*, a *Kipa*, híradást közöl arról, hogy Franciaország és Algír valamennyi zsinagógájában „nyilvános imádságot rendeltek el a spanyolországi vallásüldözésben elesett papokért, szerzetesekért és szerzetesnőkért, akik anélkül, hogy magasztos hívásuk keretét bármiben is túllépték volna, mint a véres testvérháború ártatlan áldozatai estek el.” Az imádság hivatkozik arra, hogy fennkölt gondolkodásu keresztények is ismételtlen imádkoztak már a szorongatott és üldözött zsidóságért.

Mi okozta a „Van der Wijck” óceánjáró katasztrófáját. Singaporéból jelentik: Ujabb jelentések szerint a szakértők megállapították a *Van der Wijck* hajó katasztrófájának okát. Valószínűleg különböző tengerelatti áramlatok utjába került a hajó, melynek rakomány a kizököknt egyensúlyi helyzetéből és ez okozta volna a katasztrófát. A kapitány nyomban parancsot adott a gépek megállítására és leeresztette a mentőcsónakokat. Alig helyezkedtek el a hajó utasai a csónakokban, a hatalmas hajótest hirtelen felfordult, majd elsüllyedt. A mentőcsónakok közül több felborult és a segítségül siető repülőgépek valóságos haláloszót rendeztek, hogy kimentessék a szerencsétlen hajótörötteket, akiket a cápák is fenyegettek. Maga a kapitány is a tengerbe került és hét órán át uszott, míg az egyik repülőgép kimentette veszedelmes helyzetéből. A hajókatasztrófa híre egyébként világszerte általános részvételt keltett.

Bangha Béla:

Dél keresztje alatt

P. Bangha Béla S. J. délamerikai utleirása.
— 90 képpel illusztrálva szindús tartalom
250 lap.

A díszes, színes fedőlappal ellátott könyv ára
kemény 125 lei.
fűtésben

Kapható könyvosztályunkban.

Félszűz

Cluj, október hó.

Gyűjtöm a nagy szavakat! *Tartalmatlanok*, mint a színes léggömb. Ha elpukkannak, csak silány sallang marad, a burok üres volt, milyen üres!

Most mégis kénytelen vagyok így mondani: *Tragikus találkozás.*

Tragikus, mert megrendített. Felkavarta a lélek mélyéből a lázongást, az ellen, amit általános és elcsépelten úgy neveznek — még leírni is csúnya —: a sors szeszélye...

Régmult időkből bujdosik az emlékezés.

I-ső elemi oszt. tan.

A tanító úr, mintegy jószágos óriás, hajlik a tábla fekete mezejére és irigyelt biztonsággal rajzolja a karcsú betűket.

„úr, úr, — úr, rí”

Ne haragudjék tanító úr, de nem az emlék sajtolta ki ezt a könnycseppet, amely forrón végigszánt az arcomon. Sem a „rí” szó nem idézte fel a gyermekkori sírásokat, amelyek sokszor kapcsolatban voltak a tanító úr suhogó kormánypálcájával.

Utolsó találkozásunk kísért; még mindig nem tudok nyugodni...

... Felemelt fejjel, sovány kis öreg baktat az úton. Vak.

Vézna asszonyka fogja a karját, nem látam soha, nem ismerem.

— Ki ez az ember?

Tanító úr! az óriás, aki a tábla fekete mezején...

A betűk rovásában elsötéttedt a világ szépsége örökre. Most nyugdíj ügye nincs rendezve, évek óta így tengeli az életét.

Tanító úr — úgy összeszorul a torkom, mint gyermekkoromban, amikor be kellett valanom valami csúnya csínyra, — tanító úr megismer?

— Ki beszél hozzám? — emeli fel világtalan arcát...

Megmondom. Lassan csóválja a fejét, elvált vékony kabátján babrál idegesen csontos ujjá. Majd mosolyog és tétova keze nagyon alacsonyan keresi magasra nőtt fejem.

— Ne trd ki a nevemet — dadogja a nehéz kérdésben. — Nem szeretném, ha régi tanítványaim... Azt hiszem érted.

— Nem tanító úr! Ezt sohasem fogom megérteni!

(n. i.)

Zágrábban a villamos-sinekre feküdtek a sztrájkoló villamosvasuti alkalmazottak. Zágrából jelentik: A zágrábi villamosvasut alkalmazottai sztrájkba léptek. Teljesen szünetel a villamos és autóbusszforgalom. Az alkalmazottak béremelést és nyugdíjgyük rendezését követelik. A munkásság elkeseredését főleg az idézte elő, hogy már husz éve fizetnek járulékokat a nyugdíjalapra, de azt sem tudják, mennyit tesz ki az alap összege és mire használják fel. Amikor a vállalat igazgatósága meg akarta kezdeni idegen munkások segítségével a villamosforgalmat, a sztrájkoló alkalmazottak a remisz kijárat előtt lefeküdtek a sinekre és megakadályozták a villamoskocsik kivonulását. A vállalat vezetősége ezután abbahagyta a kísérletezést, nehogy a helyzetet még jobban elmérgesítse. A sztrájk következtében beállott forgalomszünet egyébként két nap alatt negyedmillió dinár kárt okozott a vállalatoknak.

Allami támogatás az amerikai vakoknak. Newyorkból jelentik: A legutóbbi parlamenti ülés alkalmával az amerikai vakok egyesülete több jelentős kedvezményt ért el. A kongresszus megszavazott évi 75.000 dollárt hangos könyvek előállítására és ez az összeg lehetővé teszi, hogy a vakok húsz kölcsönkönyvtára hamarosan megkezdhesse a hangos könyvek kikölcsönzését. Az év folyamán az egyesület 200.000 dollárt kapott ötezer darab gramofon gyártására, amelyeket azoknak a világtalanoknak adnak kölcsön, akik maguk vásárolni nem képesek. Végül a központi szövetségi kormány a vakok járadékának biztosítására 3.000.000 dollárt szavazott meg évenként, hogy havi 15 dollárig terjedő járadékkiegészítést juttat minden arra igényjogosult vaknak abban az esetben, ha az illetékes állam ugyanilyen összegű járadékot nyújt a kötelékébe tartozó világtalanoknak. Ezzel a központi kormány szinte erkölcsi köteletségévé tette minden szövetségi államnak, hogy vak polgárai részére a törvényben biztosított járadékot megadja.

Vonatösszeütközés három emberhalállal. Prágából jelentik: Prága közelében Neratovice mellett egy tehervonat összeütközött egy tolató tehervonattal. Három vasutas meghalt, kettő megsebesült.

A PÁPAI TUDOMÁNYOS AKADEMIA REFORMJA. Vatikánvárosból jelentik: A közeljövőben pápai „Motu proprio” fog megjelenni, amely a pápai Tudományos Akadémia reformját tartalmazza. Az akadémikusok számára a pápai ügyirat 70-ben fogja megállapítani. Első ízben a tagokat a pápa fogja kinevezni a világ minden nemzetéből tekintet nélkül a vallási hovatartozandóságra. Természetesen, nem jöhet tekintetbe olyan tudós, aki vallásellenes művet jelentetett meg. Az azután üresedésbe kerülő helyekre mindig maguk az akadémikusok fognak új tagot választani.

Szabad-e a községnek magánintézetnél biztosítást kötnie? Timisoara. Saját tud. A helyi közigazgatási fellebbezési bíróságot az a kérdés foglalkoztatja most: szabad-e a községeknek magánintézetnél is bebiztosítani a vagyonát tűzkár ellen, vagy sem? A törvény ugyanis kötelezi a községeket hogy ingatlanaikat a belügyminisztérium mellett működő biztosítópénztárnál biztosítsák be tűzkár ellen. A községek ennek az intézkedésnek eleget is tettek, de igen számos olyan község is van, amely emellett magánintézetnél is kötött biztosítást. Az erre vonatkozó határozatokat most a belügyminisztérium, biztosítópénztár megfellebbezte a timisoarai közigazgatási fellebbezési bíróságnál (revízióbizottságnál) és kérte a határozatok megsemmisítését. A pénztár azon a felfogáson van, hogy a községek csak nála köthetnek tűzkár-biztosítást. A községek viszont azon az állásponton maradnak, hogy amennyiben megkötötték a biztosítást a hivatalos biztosítóval, jogukban áll másutt is bebiztosítani magukat. Főleg számos severinmegyei községről van szó. Ezek ugyanis a prefektúra ajánlására többnyire a „Nationala” biztosítóval is kötötték megállapodást. A fellebbezési bíróság ebben a kérdésben eddig még nem foglalt állást. Esetleg a november 11-iki tárgyaláson hozza meg a határozatot.

KÉT HAJÓ DRÁMÁJA A SÁRGA TENGEREN. Tokióból jelentik: A Sachelin sziget déli csücskétől nem messze zátonyra futott az „Aisu-Maru” nevű, ezertonnás gőzös. A mentésére siető „Oura” nevű hajó utközben tájfunba került, elsüllyedt és 35 főnyi legénysége a vízbe fullt. A vihar lecsendesülése után több hajó indult az „Aisu-Maru” keresésére, de a hajónak nyomavesztett. Valószínű, hogy az is elsüllyedt.

Szükség van az elbocsátott postaltisztekre Mercurea-Ciucon. Saját tud. Megírtuk, hogy az államnyelv nemtudása miatt, június elsejével három, többévi szolgálattal rendelkező postaltisztet bocsátottak el az itteni postahivataltól. Emiatt a postakézbesítés két altisztre maradt, akik a legnagyobb erőfeszítéssel dolgoznak, azonban legjobb tudásuk mellett sem képesek ellátni a kézbesítést, úgy ahogy azt a rend megkövetelné. Ebből kiindulva Năstăsescu postafőnök felterjesztést intézett a postavezérgazgatóságnak és az állambiztonsági hivatal kedvező véleményére hivatkozással kérte, hogy vegyék vissza az elbocsátott altiszteket szolgálatba, mert csak így tudja a kézbesítői szolgálatot fennakadás és a többi postaalkalmazott túlerőltetése nélkül ellátni.

Erre a könyvre várt On!

A meghüléses betegségek megelőzése

A CSECSEMŐKORTÓL AZ AGGKORIG.

Írta: dr. Müller Vilmos, kir. tanácsos, főorvos. Ezen időszere és rendkívül fontos könyv tartalomjegyzékéből:

- Van-e meghülés?
- Hogyan védekezzünk a meghülés ellen?
- Hogyan védjük meg csecsemőnket és kisgyermekünket a meghülés ellen?
- Hogyan védjük meg magunkat felnőtt korban a meghülés ellen?
- Mi is történik testünkben, ha meghülünk?
- És ha mégis meghülünk, mit csináljunk?
- A meghüléses betegségek elleni óvintézkedések az aggkorban.

A „meghüléses betegségek” különösen lerontják a szervezet ellenállóképességét! Mindenkinek saját érdekében a legsürgősebben olvassa el e rendkívül fontos és művel!

Ara 45 lei és portó.

Kapható KAPADÓHIVATALUNKBAN.

Harc a bucuresti görögök között. Bucuresti. Saját tud. A bucuresti görög kolónia és a görög egyházközség kereteiben álló bucuresti román állampolgárságu görögök között régi harc folyik a bucuresti görög iskola birtokáért. A görög követség kérésére nemrég a belügyminiszter elrendelte a görög egyházközség tagjainak az iskolából való eltávolítását, mire ezek pert indítottak birtokba való visszahelyezésük érdekében. A román állampolgárságu görögök a bucuresti negyedik kerületi járásbíróság tegnap kihirdetett ítélete szerint pernyertesek lettek, mert a bíróság beigazolta, hogy a görög-román iskolai egyezmény értelmében az iskola és a hozzátartozó nagyértékű épületek a bucuresti görög egyházközség ügykezelésébe mennek át, miután a görög kolónia bizonyos alakítások be nem tartása miatt elvesztette jogi személyiségét. A két görög tábor között az ellentétek azért éleződtek ki, mert a görög állampolgárságu görögök a gyorsan románosodó román honosok kezelésében nem látják biztosítottak az iskola görög szellemét.

MUSSOLINI ÉS EMLÉKTÁBLÁJA. Forliból jelentik: Dovia di Predappioiban (Forli tartományban) emléktáblával jelölték meg azt a házat, amelyben Mussolini született. Amikor Benito Mussolini arra járt és megpillantotta a táblát, csodálkozva állt meg előtte és a vidék tájékozóján a következőket mondotta: — *Hűl Nem is tudtam, hogy már meghaltam. Felhatalmazlak benneteket, hogy azonnal eltávolítsatok az emléktáblát. Ha mindenképpen szükségesek van egy köre, akkor én megadom a feliratot: „Itt volt egy kő, amelyet a megkövezett akarataiból távolítottak el.”*

*** A nők után megfordulnak a férfiak, hogy gyakran kellemetlenül csalódnak,** mert a mozgás, tánc, sport gyakran visszataszító testszagot okoz. Többnyire mi magunk nem is érezzük, mert az ember szaglószerve mindenemű saját szag iránt eltompulnak, képtelenek vagyunk a másokat zavaró kellemetlen illatot észrevenni. Nem akad senki, aki fel meri hívni figyelmét erre a kinos állapotra. A bajt megelőzendő, ajánlatos minden alkalommal, mely izzadsággal jár, szagtalanító és frissítő valódi LYSOFORM lemosást használni. A biztos hatása és megbízható LYSOFORM csak zárt üvegekben valódi, kímélve nem kapható.

Egy színővendék tapsolás közben kiesett a páholyból. Budapestről jelentik: Szokatlan eset keltett izgalmat csütörtökön este a Művész Színházban, ahol a „Velencei kalmár”-t játszották. Kornai Melinda 18 éves színővendék, aki az egyik elsőmeleti páholyban ült, olyan lelkesen tapsolt, hogy elvesztett egyensúlyát, kiesett a páholyból a földszintre zuhant. Az eset érthető riadalmat keltett, a színővendék azonban olyan szerencsésen esett, hogy látszólag súlyosabb sérüléseket nem szenvedett. A mentők kórházba szállították, hogy alaposabb vizsgálat alá vegyék.

Elgázolta a saját szekere. Tg.-Săuceș. Saját tud. Bartos Károly dálnici fuvaros szekerével bolti árut akart szállítani Tg.-Săuceșről. A tulajdonos megterhelt szekerről utközben egy súlyos sotomb a lovak lába alá esett s úgy megijesztette az állatokat, hogy elkapták a szekeret, melyről a portékával együtt Bartos is lezuhant. A súlyos szekere a gazdának a nyakán ment át és olyan súlyosan megsebesítette, hogy életbenmaradása kétséges.

Huszonegy munkás meghalt kőrobbantás közben. Párizsból jelentik: Caen-Cauvicour községben egy mészakőbányában kőveket robbantottak. Az egyik időelőtti robbanás következtében a leomló kővek huszonegy munkást maguk alá temettek. Ezek közül huszonegy életét veszítette. A halottak között van a munkavezető is.

Cluj rövid hírek. Saját tud. Pop Valér kereskedelem és iparügyi miniszter csütörtökön reggel a bucuresti gyorsvonattal városunkba érkezett. Az ünnepélyes fogadtatás után a miniszter az A. G. R. U. nagygyűlésre ment. A görög katolikus nagygyűlésen egyházi és kulturális ügyeket vitattak meg. Dr. Pop Valér este hazautazott Bucurestibe. — A kereskedelmi és iparkamara felhívta a kereskedők figyelmét arra, hogy a törvény VI-ik szakasza értelmében a kirakathat levő árukat kötelesek árjelző cédulával ellátni, különben fogház- és büntetéssel sújtják. — Apahida községben két álarcos rabló behatolt Legman-nal Ignác kocsmároshoz. Revolverrel és késsel támadtak a kocsmárosra s feleségére, akit nyakonszurkát, a férfit pedig leütöttek. Elraboltak 35 ezer leit. A tetteseket nyomozza a csendőrség. — A Heilikon drámapályázatát Tamási Áron nyerte meg „Tündöklő Jeromos” című színművével.

*** A vér felhígítása céljából — kiváltképek középkori férfiaknak és nőknek — ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Az orvosok ajánlják.**

Egy becsületes ember. Timisoara. Saját tud. Két évvel ezelőtt özvegy Niksovița Mária, Tormac községbeli kereskedőnél a monopóliumberei dohányvágógépet, le nem bélyegzett öngyújtót és több kovakövet találtak. Az özvegy azt mondta, hogy az öngyújtó és a kovakövek nemrég elhunyt férjétől maradt emlékek. Megbírságot keltett, hogy soha nem látta, nem tudja, hogyan kerülhetett a kamrájába. A monopóliumot vezető ki. Az özvegy fellebbezése folytán a törvényszék elé került az ügy s a tárgyaláson idézés nélkül megjelent egy Horváth József nevű fiatalember, aki elmondta, hogy néhány évvel ezelőtt Niksovićéknál állt alkalmazásban, mint kereskedő segéd. Akkor tizenhét esztendő volt. Egy román falusi ember kínálta a dohányvágót neki hat leier. Meg is vette, hogy olyan olcsó volt, de aztán nem tudta, mit csináljon vele s a kamrába dobta, az ócskavasok közé. Most hallotta, hogy egykori kenyéradójának özvegyét megbüntették érte, kötelességének érezte, jelentkezni. A tárgyalást vezető elnök megkérdezte, hogy tudja-e, hogy evvel a nyilatkozatával most már magára vonja az eljárást. Horváth József becsületesen és férfiasan azt felelte, hogy tudja, de nem veheti a lelkiismeretére, hogy az ő meggondolatlansága miatt valakit ártatlanul megbüntessenek. Erre özv. Niksovićét felmentették. Az ügyész indítványára azonban a Horváth József vallomásától szóló jegyzőkönyvet megküldik a monopóliumot vezetőnek, hogy az most már Horváth ellen indítsa eljárást.

Megfertőzte a lépénés tehén. Tg.-Săuceș. Saját tud. Catalina községben Demény Ignác gazdánál egy tehén lépénésben elpusztult. A járási állatorvos figyelmeztetése dacára, a község egyik mézárása, mellőzve a szükséges fertőtlenítést, megnyuzta az állatot s olyan súlyos lépénefertőzést kapott, hogy csak a leggondosabb kezelés tudta megmenteni.

Adatok az európai kivándorlásról. Grover Clark amerikai tudós a Columbia-egyetem kiadásában érdekes tanulmányt hozott nyilvánosságra, amely az európai kivándorlással foglalkozik. Grover Clark kimutatása szerint Európából 50 év leforgása alatt 19,300.000 ember vándorolt ki. A kivándorlók 86,5 százaléka, vagyis 16,700.000 ember Észak- és Dél-Amerikában telepedett le. Az Egyesült Államokba 9,300.000 ember költözött át, főleg Európából, Kanadából, Spanyolországból, Portugáliából és Olaszországból 5,700.000 kivándorló érkezett Dél-Amerikába és 2 millió 600 ezer a világ többi részébe.

BEKULDOTT HIREK

Krisztus Király ünnepe Odorheiun. Saját tud. Az odorheiu római katolikus egyházközség ebben az évben is méltó módon ünnepli meg Krisztus Király ünnepét f. hó 25-én. Az ünnep előestéjén éjfélig tartó szentségimádás lesz. Az imádási órákat az egyházközség különböző egyesületei végzik egy-egy pap vezetésével. Vasárnap az egyesületek tagjai szentáldozáshoz járulnak. Délután 5 órakor a népszövetségi tagozat a főgimnázium tornatermében az egyházközség összes egyesületeinek részvételével disz-közgyűlést tart a következő műsorral: 1. Megnyitók. Mondja: Biró Lajos világi elnök. 2. Ének Krisztus Királyról. Gyermekkar. Vezető Bonda Árpád ig. tanító. 3. Huzella Ödön: Krisztust prédikálom. Szavalja: Tittel Andor főgimn. tanár. 4. Multévi munkánk eredménye és célkitűzésünk az új munka-évre. Ismerteti: Dobos Ferenc dr. főtitkár. 5. Hegedűszó. Játssza: Kiss Elek országos karnagy, zongorán kíséri: Uj-sághy Gábor fg. tanár. 6. Lőrinczy Margit dr: Krisztus a Király. Szavalja: Szabó Ibolyka tanítónő. 7. Zárószó. Mondja: Sándor Imre egyházi elnök. 8. Pápai Himnusz. Éneklő a község.

A cluj Kolping Egyesület saját helyiségében (Str. Baron L. Pop 3.) Krisztus király ünnepélyt rendez október 25-én délután fél 5 órai kezdettel, a következő műsorral: 1. E. Waldteufel: „Mindennél kedvesebb...” Előadja a Kolping színtársulat zenekar. Vezényel Zattler Sándor. 2. Ünnepi gondolatok. Előadja Bálint József igazgató. 3. Pakocs K... És Krisztus áll a romok felett. Szavalja Gergely István. 4. Ahonnan ki-semmizik Krisztust, a Királyt, vagy a spanyol események helyes megvilágításban. Denderle József kegyesrendi tanár vetítettképes előadása. 5. Kolping induló. Önkéntes adományokat a jótékony cél érdekében köszönettel fogad a Kolping Egylet.

KÖZGAZDASÁG

A községi pótilletékek alkotmányosságát vitatja a közigazgatási bíróság

A pótilletékek maximumát egy óra maga kénytelen megállapítani a közigazgatási bíróság. — Teljes zűrzavar a kivételek körül

Timisoara. Saját tud. Már megemlékezünk a helyi közigazgatási fellebbezési bíróságnak (volt revíziós bizottság) a városi pótilleték kérdésében elfoglalt magatartásáról. A fellebbezési bíróság helyet adott a háztulajdonosok felfogásának, amennyiben megállapította, hogy a pótilleték kivételének alkotmányosságát legalább is vitás, mert az illeték felső határa minosen a törvény által megszabva. Ez a kérdés akkor fog véglegesen eldőlni, amikor majd a *Semmitőszék* kimondja a döntő szót. A helyi fellebbezési bíróság azonban már most, mielőtt a nagyjelentőségű elvi döntést meghozták volna, számos esetben abba a helyzetbe került, hogy a kivett pótilleték mérvét is bírálhat alá kell vennie. Így például az UDR (Resitaművek) ehhez a bírósághoz fellebbeztek a carasmegyei pótilleték-kivétel ellen, azzal, hogy a kivételi kulcs túl magas és törvénytelen. Az UDR azokat a határozatokat fellebbezte meg, amelyek szerint a rendes *adicionálék* felénél magasabb *pótadicionálék* vetnek ki. S a bíróság a kivételi kulcs nagyságára vonatkozólag is állást foglalt.

Az új közigazgatási törvény idevonatkozó szakaszát, amint a fellebbezési bíróság megállapította, szóról-szóra átvették az előbbi törvényből. Azonban az az egy bekezdés kimaradt, amely arról szólt, hogy a *pótadicionálék* a rendes *adicionálék* ötven százalékát nem haladhatja meg. A régi törvény intézkedésére való hivatkozással fellebbezett tehát az UDR. Ugy a régi, mint az új törvény egyöntetűen megállapítja, hogy Bucuresztiben, kivételesen, száz százalékgig mehet fel a pótilleték. Bucuresztire nézve tehát meg van állapítva a maximum.

Az a tény, hogy az új törvény vonatkozó szakasza teljesen megegyezik a régivel s csak a pótilleték mérvének megállapítása maradt ki belőle, sok vitára ad alkalmat.

Szándékosan maradt-e ki ez a szakasz, vagy pedig véletlenségből?

Ha véletlenségből maradt ki, úgy mindössze arról van szó, hogy hiányos a törvény szövege. Ha pedig szándékkal történt, az a kérdés, hogy mit akartak ezzel elérni?

Vannak községek, amelyeknek a költségvetése állandóan nagy deficitet mutat. A lakosság szegény és például a házakat nem igen lehet jelentősen megadóztatni. Kétszobásnál alig van nagyobb ház. Az adó arányában azonban a pénzügyigazgatóság beszédi a maga szervei útján a községi illetéket. Felmerült tehát az a gondolat is, hogy a minisztérium szándékosan törölte a *pótadicionálék* maximumának meghatározását, hogy így a községek annyit vehessenek ki, hogy egyensúlyba hozzák a költségvetésüket. Es ez a gondolat teljesen beigazolódik, ha figyelembe vesszük, hogy a belügyminisztérium a községi költségvetések összeállítására vonatkozó utasításaiban határozottan közölte is a községekkel, hogy a jövőben a *pótilletékek határai* nincsenek megszabva, — a községek szabadkezet nyertek. Természetes, hogy bőségesen igénybe is vették a lehetőségeket. Az UDR fellebbezései során is kitént az egyes községek alkotta szabályrendeletekből, hogy a rendes községi illetékek három-, négy-, tíz- vagy huszszorosát is kivették egyes helyeken! Egész zűrzavar keletkezett s az összevisszaságot még növelte a belügyminisztériumnak egy újabb utasítása. Ugyanaz a minisztérium, amely közölte a községekkel, hogy szabadkezet nyertek, utóbb utasította őket, hogy *semmiképpen ne haladják túl a pótilletékek a rendes illetékek ötven százalékát*! A belügyminisztérium tehát minden előző felfogása és rendelkezése mellett is a régi törvényhez tért vissza s annak egy olyan intézkedését kívánja érvényesíteni, amit az új törvényből egyszerűen kihagytak.

A timisoarai fellebbezési bizottság a maga állásfoglalását nem alapozhatta találgatásokra és figyelmen kívül kellett hagynia a kérdést: vajon miért hagyják ki az új törvényből az illeték legfelső határának megállapítását. A fellebbezési bíróságnak úgy kellett vennie az érvényben levő törvényt, mint ahogyan azt

megalkották és kimondotta: *Bucuresztire nézve „kivételesen“ megengedik, hogy a rendes illetékek száz százalékig mehetnek fel a pótadicionálékra.* Tehát ha a rendes illeték, tegyük fel, ezer lei, úgy a pótilleték is felmehet ezer leig. De csak „kivételesen“ Bucuresztiben. Míután mástutt nem szabtak határt, nyilvánvaló, hogy a lehetőségek netovábbja a Bucuresztire kivételesen engedélyezett száz százalék. *Mástutt tehát száz százalékon alul kell maradnia a pótilleték mérvének, az eredeti illetékhez való viszonylatban.*

A fellebbezési bíróság így, ha a pótilleték mondjuk 99.99 százalékban közelíti meg a rendes illetéket, a kivételt, illetve szabályrendeletet jóváhagyja és csak az azon túl lévőket semmisíti meg.

Ez az állásfoglalás is érdekes és visszatükrözi a helyzetet, amit az új törvény mai formájában teremtett.

Világos, hogy a fellebbezési bizottság nemcsak az UDR számos fellebbezésében, hanem egyébként is ugyanilyen álláspontot fog képviselni, az „átmeneti időben“, amíg megérkezik a *Semmitőszék* döntése.

A törvényt jelenleg így kell alkalmazni — mondják. Ha azonban a *Semmitőszék* a háztu-

Egy tengerész teljesen kigyógyult zsabából

Az orvoság: Sels Kruschen

Négy évvel ezelőtt e tengerésznek egy zsabarochnama volt Kruschen teljesen meggyógyította és azóta tökéletesen egészséges.

„Ezelőtt négy évvel“ írja nekünk, „időről-időre zsabarochnamom volt és sok gyógyszer próbáltam meg, mind eredménytelenül. Akkor elkezdtem Kruschen sót szedni, pontosan követtem a zsába esetére adott utasításokat és már néhány hét múlva éreztem e sók nagyszerű hatását. Négy év óta szedek rendszeresen Kruschen sót és azóta nem volt egyetlen zsabarochnamom sem. Sohasem fogok felhagyni a Kruschen ezedésével, még ha dupla árat is kellene érte fizetnem. Tengerész vagyok, 60 éves és az előbb említett zsabarochnamokon kívül sohasem voltam beteg.“ — E. O.

Kruschen hat só keveréke, amely ösztönzi a májat és a veséket, hogy normálisan működjenek és segíti a szervezetet, hogy a testből eltávolítsák a mérgeket, miáltal hozzájárul a vér megtisztításához. Így azután zsába, reuma, fejfájás és emésztési zavarok szinte varázsszóra eltűnnek.

Sels Kruschen a ország minden gyógyszerárterében és drogériájában kapható. Nagy üveg ára 95, kis üveg ára 60 lei.

lajdonosok ügyéből kifolyólag kimondandó, hogy a törvényt szakasz az alkotmányba ütközik, az egyúttal azt is jelentené, hogy egyáltalán nem alkalmazható.

Ebben az esetben a bucuresztieket kivéve az összes enémű kivételek érvénytelenek.

Sch. B.

Románia állatkivitelének súlypontja a keleti piacokra helyeződött át

Állatkivitelünk az utóbbi négy év első kilenc hónapjában.

Bucuresztből jelentik: Románia állatkivitelének a legutóbbi négy év első kilenc hónapjában történt alakulásáról kiadott statisztikai adatokból kitűnik, hogy 1934-től kezdve a román szarvasmarha és juhkivitelnek sikerült jelentős elhelyezési lehetőségeket biztosítani a közkeleti piacokon és az állatkivitel e két ágára nézve a keleti piacok jóval fontosabbakká váltak, mint a nyugatiak. Ezévbén azonban a keleti piacokra (Görögország, Egyiptom) irányuló kivitel ismét visszaesett, ami nagyon kedvezőtlenül befolyásolta a szarvasmarha- és juhkivitel összvolumenének alakulását, annál is inkább, mert a szarvasmarhakivitel a két megelőző év átmeneti növekedésével szemben a nyugati piacokon is visszaesett. A nyugati piacokra irányuló jelentéktelen juhkivitel Csehszlovákia vásárlásai következtében emelkedett, de a hasonlíthatatlanul nagyobb keleti kivitel jelentős visszaesés következtében az összvolumen csökkenését nem tudta megakadályozni. A keleti piacok felé irányuló kivitel visszaesése egyrészt a fizetési nehézségekben, másrészt a más államok által (Lengyelország, Jugoszlávia) fémasztott erős versenyben leli magyarázatát. A közkeleti piacok közül csak a Palesztinába irányuló szarvasmarhakivitel maradt meg eddigi színvonalán.

A sertéskivitel 1934 óta állandóan emelkedik, amiben elsősorban Csehszlovákia és Németország fokozottabb mértékű vásárlásai részesek.

A román állatkivitel jelentéktelen hánya-

dát kitevő ló kivitel a múltévhez viszonyítva kissé csökkent, de azért többszörösen meghaladja az előző évek kivitelét. A ló kivitel Ausztriába, Németországba és Svájcba irányul.

A huskivitel csökkenése elsősorban a Franciaországba irányuló juhhuskivitel megszűnésével magyarázható. Ezenkívül megszűnt a sertéshuskivitel is Ausztriába és Németországba. Az Olaszországba irányuló huskivitel már 1933 óta szerepel. Az elmúlt év utolsó heteiben kb. másfélmillió kilogramm sertéshúst vittek ki Németországba. Ezt a kivittelt néhány kisebb tétel követte. A huskivitel csökkenésével szemben új tételként szerepel a zsirkivitel, amelynek felvevő piaca Németország és Csehszlovákia. Az Angliába irányuló baconkivitel azonban szintén csökkenő irányzatot mutat.

A pénzügyminiszter nem nyugtatja meg a gabonakiviteli kereskedőket. Bucureszt. Saját tud. A gabonaelexportőrök küldöttségileg keresték fel tegnap Cancicov pénzügyminisztert és sürgős megoldást kértek a devalorizált pénzü országokba történő kivitel ügyében. Cancicov nagyon rezerváltan viselkedett és diplomáciai ut felhasználását, nemzetközi döntőbíráskodást, stb. emlegetett a kérdés megoldásával kapcsolatban. Apostol Popa, a galatzi kereskedelmi kamara elnöke Constantinescu bankkormányzóval tárgyalt és kérte, hogy a Nemzeti Bank fizesse ki a román exportőröknek a nekik járó összegeket, amelynek a devalorizálás előtti árfolyamon voltak elszámolva. A Nemzeti Bank elfogadta ezt az álláspontot, azonban a követeléseknek a devalorizálás utáni végrehajtása dolgában még nincs döntés, ami miatt a Carentul mai száma élesen támadja az illetékes ténylezőket.

Braşovban lényegesen emelkedtek a piaci árak. Saját tud. A hetivásáron a tyuktojás darabja 2.40—2.80 lei. Száz kilogramm túzeletű tavaly ilyenkor 50 lei volt, ma 70 lei és még örülhet a közönség, ha egyáltalán hozzájut. A fának drágulására való hivatkozása. A pékek is felemelték a kenyér árát. A fehér kenyér 10 lei, barna kenyér 8 lei. Általában félő, hogy a közszükségleti cikkek árai 10—20 százalékkal emelkednek. Az országos nyugdíjszövetség titkár tagozata panaszt tett a városnál az inflációval szemben a munkások miatt és kérték a hatóságot a közszükségleti cikkek árainak maximalására.

MARGUERITE BOURGET:

A megtört pecsét
(Regény).

A modern kor vajudó házassági problémáinak egyik érdekes esete. Tündöklő, forró és színes regény, az új francia társadalom és francia vidék remek rajza.

Ára 95 lei és 15 lei portó.

Kapható könyvosztályunkban.

SPORT

Venus-CAO rangadó

A Nemzeti Bajnokság vasárnapi fordulóján kerül sorra a CFR - Ripensia találkozó is

Az NB A) csoportjának vasárnapi fordulóján két rangadó kerül sorra: a CAO-Venus és a Ripensia-CFR. Öt városban összesen 10 csapat lép pályára, a Juventus és az AMTE pihennek. A mérkőzések eredményei alaposan feltehetőleg a táblázat állását.

A részletes műsor a következő:

Oradea: CAO-Venus, bíró Jonescu Tope. A zöld-fehérek legutóbb keservesen győztek a Kinizsi ellen, viszont a Venus sem tett jó formáról tanubizonyosságot, az utolsó helyezett Juventus-tól szenvedett vereséget. Hazai pálya előnyével indul a CAO és így ő a favorit. A csapaton változtatnak is: Spielmann a fedezet-sorba kerül és valószínűleg Rónai lesz a középcsatár.

Bucuresti: CFR-Ripensia, bíró G. Russu.

A profik győzelmi sorozatban vannak. Nyolc nap alatt három mérkőzést nyertek meg. Viszont a CFR is átesett a kezdeti nehézségein és azóta egy pontot sem adott le. Nehéz küzdelemre van kilátás. Részünkről a Ripensianak adunk több esélyt.

Arad: Gloria—Unirea Tricolor, bíró Chiciu. A Gloria otthonában veszélyes ellenfél és valószínűleg győz is az obori legénység felett.

Cluj: Universitatea—Victoria, bíró P. Kronr. A helyi rangadó kimenetele teljesen nyílt. Papirforma szerint „U” győzelmet kellene várunk, de a Victoria könnyen csinálhat meglepetést.

Timisoara: Kinizsi—Crisana, bíró Pálffy. Ha a Kinizsi megismétli oradeai jó játékát, úgy könnyen győzi le a Cristianát.

Győzött a Hungária és a Ferencváros

Budapestről jelentik: A magyar Nemzeti Bajnokság hétközi fordulójából esütőtökön két mérkőzést bonyolítottak le. Eredmények:

Hungária—III. Ker. FC 4:0 (1:0). A kétférek könnyen győztek a pont nélkül álló III. Ker. ellen.

Ferencváros—Elektromos 3:1 (1:1). Nehéz dió volt az amatőrbajnok, meg kellett dolgozni a Fradinak a győzelemért.

Megbeszélést tartanak a N. B. egyesületei. Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Bajnokság egyesületei hétfőn, október 26-án este a fővárosban a futballszövetség helyiségében, fontos megbeszélést tartanak. A gyűlésen több jelentős kérdés kerül megtárgyalásra.

FEGYELMEZ A VENUS. Bucurestiből jelentik: A fővárosi bajnokaspiráns, a Venus vezetősége rendkívüli szigorú intézkedéseket fogantatott két kiváló játékosával, **Sepivel és Eisenbeisserrel szemben.** Fegyelmeztettség és sportszerűtlen életmód miatt mindkettőjüket egy-egy évre letiltotta. Ugyanis úgy Sept, mint Eisenbeisser fontos mérkőzések előtt is hajnalig a bárókban mulattak. Vasárnap a CAO ellen már egyik játékos sem játszik a Venus csapatában. Helyettesük Mihailescu és C. Vălcov lesz.

Megbüntették Cseh Mátyást. Budapestről jelentik: Cseh Mátyást, a magyar válogatott játékosát 50 pengőre ítélték a cseh-magyar mérkőzést megelőző sportszerűtlen magatartás miatt (Szerdán este a kellarban több alkoholt fogyasztott.) Az enyhé büntetés magyarázata, hogy számos enyhítő körülményt vettek figyelembe.

Palmieri az olasz tenniszbajnok. Rómából jelentik: Olaszország nemzeti tenniszbajnokságát Palmieri nyerte. 2. Stefani. 3. Canepa. 4. Taroni. A sorrend négyes körmérkőzés után alakult ki.

TIZMILLIO YENT szavazott meg a tokiói japán olimpiai bizottság a stadion felépítésére. A 120 ezer ember befogadására tervezett stadiont két év alatt készílik el.

Szilaveczy Lajos a Magyar Vívószövetség új elnöke. Budapestről jelentik: A Magyar Vívószövetség csütörtök esti ülésén, a győztes magyar olimpiai bajnokok ünneplése után került sor az ügyvezető elnöki szék betöltésére. Filotás Ferenc ezredes elnök ugyanis lemondott. Bereznay Ernő, a szövetség alelnöke bejelentette, hogy a jelenlegi bizottság egyhangúlag ismét Filotás ezredes elvállalni a tisztséget. Ezután a bizottság Szilaveczy Lajos rendőrfőtanácsost jelölte s a jelenlegi szavazás eredménye alapján Szilaveczy Lajos rendőrfőtanácsost jelölte s a jelenlegi elnöki tisztelet és megköszönte a bizalmat. A vaslatára jegyzőkönyvileg örökítették meg Filotás Ferenc önzetlen munkálkodását s a lemondott ügyvezető-elnököt tiszteletbeli elnökké választották.

Uj női uszónilágrekord. Amszterdamból jelentik: Senff holland olimpiai hátúszó bajnoknő a 150 yardos hölgyhátúszásban 1 perc 15,4 mp-es idővel új világrekordot állított fel.

Aprehírdetések

Aprehírdetések díja szavankint 3 lef, vastagabb betűvel 6 lef. Legkisebb apróhirdetés ára 20 lef. (Az állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény). Cím a kiadóban 10 lef.

Adás-vétel

Eladó magánház, háromszobás, előszobás, fürdőszobás lakással. Oradea, Str. Moldova 44. szám.

Eladó egy táborifűvő, ventilátoros, egy nagy utazóbunda és egy telepes, 5 lámpás kitűnő rádió, teljes felszereléssel. — Szabó, Mihail Sorbul 23. szám. Oradea.

Vivókardot (jó állapotban levő) veszek. Oradea, Strada Millerand 3. Szentmiklóssy.

Oktatás

Felölősséggel elvállalom elemisták. liceumi magántanulók és liceumi rendes tanuló hazi oktatását előkészítését. Cím a kiadóban.

Különféle

Aki eladni, venni, bérelni, bérbeadni akar valamilyent ingatlant, keresse fel Popovici irodát. Str. Vlahuta 6. Oradea. Telefon: 167.

Fajgyümölcsfák garanciával, rózsák, alakbuzsuzok, stb. kaphatók. Széles falkola. Oradea, Strada Haşdeu 5.

Női és férfi cipők elegáns, tartós kivitelben az Apolló cipőszalonba készülnek. Oradea Bul. Regele Ferdinand 12. Apolló-palota.

Lakás

Kiadó november tizenötötől a Parcul Traianon 6 kétszobás, hallos modern urilakás. Agrártakarék.

Kiadó egyszobás lakás. Oradea, Str. Dimitrie Cantemir 55. és Str. Pavel 17. szám.

Kétszobás, előszobás, fürdőszobás udvari lakás november 1-re kiadó. Oradea, Str. Cogalniceanu No. 43-a.

Két utcai szoba konyha és mellékhelyiségekből álló lakás kiadó. Oradea, Str. Leagănuului 12. sz.

Bérelnek rövid zongorát, vagy pianót. Cím: Chaura, Oradea, Str. Reg. Carol 19. szám.

Kiadó egy háromszobás, összkomfortos lakás november 1-re. Oradea, Str. Cantemir 25. szám.

Kiadó kétszobás alkoves lakás, fürdő- és előszobával, kertes házban, november 1-re. Oradea, Str. Joan Ciordas 38.

Alkalmazás

Jó munkás férfi fodrászt főlveszek. Szedlacek.

Fatisztviselő, gyermektelen, volt műszaki hivatalnok és üzemi vezető, aki kertészeti gyakorlatlaltal bír, bármilyen állást keres. Cím a kiadóba kér.

RÁDIÓ

Az órákat romániai időszámítás szerint közöljük.

VASÁRNAP, OKTÓBER 25.

Bucuresti. 7.30 Reggeli műsor. 11.30 Harangszó, egyházi beszéd. 11.50 Egyházi ének lemezen. Egyházi felolvasás. 12.10 Kardalok. 12.40 Időjelzés, vizállás, sport. Dinicu-zenekar. 14.10 Hírek. 14.30 A zene folytatása. 15. Gazdáknak. 19. Időjelzés, időjárás, időszéri anyag. 19.15 Koltánczenekar. 19.50 Felolvasás. 20.10 Táncczene. 21. Felolvasás. 21.15 Suppé: Boccaccio, háromfelvénás operett. Szünetekben hírek. Sport. 23.55 Hírek.

Budapest I. 10.30 Hírek. 11—12.10 Egyházi ének és szentbeszéd az Egyetemi templomból. A szentbeszédet Tóth Tihamér dr egyetemi tanár, szeminaryumi rektor mondja. 12.15—13.15 Evangélius istentisztelet. Prédikál: Magócs Károly lelkész. 13.20 Pontos időjelzés. 13.30 Operaház tagjából alakult zenekar. 14.45 Rádiókrónika. 15. Hanglemek. 16. Gazdáknak. 16.50 Cigányzene. 18. Moravek Endre dr előadása. 18.30 Jazz. 19.20 Tamás István elbeszélései. 19.50 A rádió szalonzenekara. 20.50 Sporteredmények. 21. Vigjáték előadás a Stúdióban: Shenstone urnője. 22.40 Hírek. 23. Cigányzene. 23.40 Zenekari hangverseny.

HÉTFŐ, OKTÓBER 26.

Bucuresti. 7.30 Reggeli műsor közvetítése. 13. Gramofonlemez. 13.25 Sporthírek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15. Hírek. 16.45 Előadás. 18. Constantinescu-zenekar. 19. Időszéri anyag. 19.15 A zene folytatása. 19.40 Felolvasás. 20. Dala zenekar. 20.40 Carmen énekkar. 21.10 Felolvasás. 21.25 Rádiózenekar. Thomas: Három tánc. Massenet: Manon, ábránd. Kracsek: Három tánc. Massenet: Manon, ábránd. Ketelbey: Kolostorkertben. Rust: Mór rapzódia. Sgambatti: Menüet. Cortopassi: Rusticanelle. 22.30 Időjelzés, időjárás, sport. 21.45 Dinicu-zenekar. 23.55 Hírek.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11. Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13. Harangszó. 13.05 Cigányzene. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Férfi-énekötös. 15.40 Hírek. 17.15 Diákfőóra. 17.45 Pontos időjelzés. 18. Kernács Pál hegedű. Pilinszky Zsigmond énekel. 19.05 Kreilischein dr előadása. 19.30 Hanglemek-revü. 20.30 Kristóf Károly csevegése. 21. A Filharmoniai Társaság hangversenyének ismételtetése és 21.10 a hangverseny közvetítése. 22.10 Hírek. 23.25 Időjárásjelentés. 23.30 Cigányzene. 24.15 Jazz. 1.05 Hírek.

KEDD, OKTÓBER 27.

Bucuresti. 7.30 Reggeli műsor közvetítése. 13. Gramofonlemez. 13.25 Sporthírek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15. Hírek. 16.45 Előadás. 18. Felolvasás. 18.15 Gramofonlemez. 19. Időjelzés, időjárás és időszéri anyag. 19.15 Gramofonlemez. 19.50 Felolvasás. 20.10 Beethoven: F-dur vonósnyegyes a Metzler-negyves előadásában. 20.45 Könyvek, folyóiratok. 20.50 Popescu Gábor énekel. Brahms: Két dal, Strauss Richard: Alkonyi álom; Vágy, Muszorgszkij: Ballada. Perez: Fiatallány; Emlék. 21.15 Felolvasás. 21.30 Rádiózenekar. Szimfonikus zene. Közben 22.30 Hírek. 23.20 Gramofonlemez. 23.55 Hírek külföldre németül és franciául.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11. Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13. Harangszó. 13.05 Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Klarinét-zongora kettős. 15. Harsányi Miklós hegedű. 15.40 Hírek. 17.10 Asszonyoknak. 17.45 Pontos időjelzés. 18. Kétszobás műsor. 18.30 Sipos Lajos dr előadása. 19. Cigányzene. 19.50 Szép Ernő csevegése. 20.20 Az Operaház előadásának ismételtetése és 20.30 az előadás közvetítése: A Rajna kincse. 23.25 Hanglemek. 1.05 Hírek.

Október hóra alkalmas könyv.

Dr Tóth Tihamér

Krisztus Király

Szentbeszéd Krisztus királyságáról a nagyszerű író tollából.

Ára 240 Lei és portó

Megrendelhető könyvszállunknál.